Nr. 476. Kraków, Środa 16 Października 1907. Rok XXVI.

„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie oprócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie	kwartalnie:	miesięcznie:
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową „ „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY" w Krakowie.

Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Napcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.

ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biuro dzienników: Ludwik Plohn, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Reszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Bougemont 61.

OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.

GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.

ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy".

Rezygnacya I. wiceprezydenta m. Krakowa. — Pogrom w Mińsku. — Morderstwa polityczne w Czarnogórze. — Wielka eksplozya w fabryce prochu.

Choroba cesarza.

(Telegr. „N. Reformy" z d. 16 października)

Wiedeń. Poprzednią noc spędził cesarz bez gorączki. Wczoraj o godz. 8 rano temperatura się podniosła i gorączka zwiększała się w ciągu przedpołudnia. Cesarz czuł się wczoraj przed południem bardzo zmęczonym, jak lekarze przypuszczają, z powodu natężeń przy pracy w dniu onegdajszym, w którym cesarz między innemi bez przerwy przez dwie godziny słuchał referatu dyrektora kancelaryi gabinetowej, dra Schiessla, o ugodzie z Węgrami. O godzinie 10 przed południem zbadał cesarza dr Kerzl i stwierdził, że gorączka się podniosła. Gorączka w ciągu dnia nie była jednakże wyższą ponad 38 stopni. — Katar nie rozszerzył się.

Natomiast uważanem jest za objaw korzystny, że flegma odchodzi obficie. Apetyt był wczoraj dosyć dobry. Cesarz od czasu do czasu wypija szklankę wina szampańskiego, co wpływa korzystnie na jego usposobienie. Stan sił i czynność serca jest normalną.

W ciągu popołudnia nastąpiło polepszenie i temperatura obniżyła się tak, iż jest prawie normalną, gdyż wynosi 36·6 stopnia.

Relacya generalnego adjutanta.

Wiedeń. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu dolno-austryackiego marszałek Liechtenstein zawiadomił, że otrzymał telegram od generalnego adjutanta Paara w odpowiedzi na zapytanie o stan zdrowia cesarza. — Depesza ta brzmi:

„J. C. Mość dziękuje Sejmowi za wyrażone współczucie. Cesarz nie miał w nocy gorączki, jednakże kaszel często przerywał sen. O godzinie 8 rano gorączka znów wystąpiła. Objawy kataralne są niezmienione. — Paar".

Dwugodzinna audyencya.

Wiedeń. O zasobie sił monarchy świadczy okoliczność, że onegdajsza audyencya dyrektora kancelaryi Schiessla, odnosząca się do ustaw ugodowych, trwała prawie dwie godziny.

Polepszenie.

Wiedeń. „Corresp. Wilhelm" donosi: Cesarz był przedwczoraj po południu i wczoraj w nocy zupełnie wolny od gorączki. Wczoraj przed południem nastąpiło lekkie podwyższenie temperatury, znikło ono jednak w ciągu dnia. — Przyboczny lekarz dr Kerzl i prof. Neusser stwierdzili przy wizycie wieczornej, że temperatura jest całkiem normalna, 36·6. Także stan sił monarchy znaleźli lekarze bardzo zadowalniający. Także katar od wczoraj nie rozszerzył się. Ekspektoracye od wczoraj są obfite. O godzinie 3 po południu monarcha z apetytem spożył obiad.

Na podstawie wszystkich tych symptomów lekarze mają nadzieję, że polepszenie będzie trwałe.

Wiedeń. Jak „Corresp. Wilhelm" się dowiaduje od osobistości z otoczenia cesarza, podwyższenia temperatury, jakie spostrzeżono wczoraj przed południem, nie można uważać za znak niepokojący. Jak długo influenza nie jest zupełnie usuniętą, tego rodzaju objawy gorączki prawdopodobnie częściej będą występowały, nie dając żadnego powodu do zaniepokojenia. Jako dobry objaw przebiegu choroby stwierdzić należy dobry stan sił i normalną działalność serca.

Z Rady m. Krakowa.

Kraków, 16 października.

Na wczorajszem posiedzeniu, które zagaił prez. dr Leo, sekretarz prezydyalny dr Sikorski odczytał zgłoszone pisma.

Rezygnacya wiceprez. Chylińskiego.

W rzędzie tych pism znajdowało się następujące:

„Prześwietna Rado! W ostatnim czasie uległy zasadniczej zmianie te stosunki polityczne, na podstawie których odbywał się wybór i ułożonem zostało współdziałanie członków obecnego prezydyum miasta. Wysnuwając z tego faktu właściwe konsekwencye, składam urząd I. wiceprezydenta miasta. Upraszam prześw. Radę o przyjęcie mojej rezygnacyi, oraz o przyjęcie wyrazów szczerej wdzięczności za życzliwość i łaskawe poparcie, jakiego mi prześw. Rada podczas mego urzędowania użyczyć raczyła.

Michał Chyliński.

Pismo p. Chylińskiego odesłano do sekcyi prawniczej.

„Wielki Kraków".

Prez. dr Leo zabiera następnie głos i zaznacza, że Sejm na ostatniej sesyi załatwił ustawę krajową o uwolnienie od podatku na lat 18 domów, które staną na gruntach pofortyfikacyjnych. Sprawa „Wielkiego Krakowa" została pozostawiona Wydziałowi krajowemu, który w najważniejszych punktach uwzględnił postulaty gminy, a wprowadził tylko tę zmianę, że termin przyłączenia tych gmin ustalony zostanie po zawarciu umowy z powiatami krakowskim i wielickim w formie ugody lub ustawy, gdyby ugoda nie przyszła do skutku. Ponieważ termin wejścia w życie ustawy przewidziany był na styczeń 1909, więc to uczynienie ustawy zależną od zawarcia umów z Radami powiatowemi, nie wpłynie odraczająco na załatwienie tej tak ważnej dla miasta sprawy. Sprawa ta nie weszła na plenum, gdyż z powodu odroczenia Sejmu komisya musiała przerwać swe obrady. Należy jednak mieć nadzieję, że sprawa jeszcze w tegorocznej sesyi będzie załatwiona.

Obniżenie cen mięsa.

Następnie dr Leo podniósł, że badanie, na targowicy przeprowadzone, okazało, iż ceny bydła znacznie się obniżyły, a mimo to ceny mięsa pozostały w dawnej wysokości. Prezydyum miasta zawezwało więc rzeźników za pośrednictwem ich cechu, aby ceny mięsa obniżyli. — Wczoraj otrzymał magistrat pismo z cechu rzeźników, donoszące, że od dnia dzisiejszego (środy) ceny mięsa będą obniżone. Dotyczy to przedewszystkiem mięsa drugiej jakości (sprzedawanego w jatkach dominikańskich). To mięso tylne będzie sprzedawane po 1 K 28 h za kilogram (dotąd 1 K 44 h), przednie 1 K 12 h (dotąd 1 K 36 h). Co do mięsa pierwszej jakości, to uległo ono redukcyi nieznacznej, bo cena tylnego obniżoną została zaledwie o 4 h za kilogram, przedniego o 6 h, a innego o 8 h. Prezydyum miasta pertraktacyj tych nie uważa za ukończone i dalej je będzie prowadziło.

Budżet.

Następnie zawiadomił prezydent, że zamknięcie rachunkowe za r. 1906 zostało już wydrukowane. Będzie ono rozesłane pp. radcom w najbliższych dniach. Prace nad budżetem na r. 1908 są już w toku; magistrat w tych dniach rozpocznie nad nim obrady.

Wybór delegata do Rady szkolnej kraj.

Wkońcu prezydent zawiadomił, że na następnem posiedzeniu Rady odbędzie się wybór delegata do Rady szkolnej krajowej w miejsce ś. p. prof. Jordana.

Interpelacye.

R. m. Sulikowski interpeluje w sprawie stosunków sanitarnych w szkole im. Mickiewicza. Mowca podnosi wadliwość wychodków w tej szkole, zbudowanych dla całej szkoły tylko w parterze i żąda natychmiastowego zbudowania wychodków na I. i II. piętrze, lub zamknięcia szkoły.

Prez. Leo oświadcza, że zaraz następnego dnia zbada specyalna komisya stan rzeczy i wystąpi z odpowiedniemi wnioskami.

R. m. Rosenblatt domaga się ujęcia przez prezydyum sprawy cen węgla, które idą coraz bardziej w górę. Mowca pragnie, aby się zastanowić nad tem, czyby nie należało oprzeć się na § 51 ust. przemysłowej, przewidującej ustanowienie maksymalnych cen w tym wypadku węgla i grożącej karą na wypadek samowolnego ich przekroczenia.

Następnie mowca przypomina konieczność reorganizacyi manipulacyjnego działu magistratu. Leży to i w interesie miasta i w interesie urzędników magistratu.

Prez. Leo odpowiada, że sprawa maksymalnych cen węgla będzie przedmiotem obrad magistratu.

Dyr. magistratu Grodyński oświadcza, że praca nad sprawą reorganizacyi magistratu i jego manipulacyi są w toku.

R. m. Turski domaga się przyspieszenia budowy szkoły przemysłowej w Krakowie.

Prez. Leo podnosi, że sprawa od kilkunastu lat się ciągnie; nowego gmachu się nie buduje a w starym nic się nie poprawia. Stan jest nieznośny. Mowca dwukrotnie rzecz poruszał w Sejmie; przyrzeka za pośrednictwem posłów krakowskich zaurgować ją w Wiedniu.

R. m. Maciołowski porusza brak dorożek w godzinach porannych w Krakowie. Między godziną 6 a 7 do pół do 8 rano formalnie nigdzie w Krakowie dorożki znaleść nie można.

R. m. Domański podnosi, że nie wszyscy dorożkarze znają miasto.

Prez. Leo oświadcza, że w sprawie tej odniesie się i poprosi o zaradzenie dyrekcyę policyi, do której kompetencyi ona należy.

R. m. Stan. Nowak przypomina konieczność jak najszybszego utworzenia instytucyi lekarzy szkolnych.

Prez. Leo oświadcza: Komisya sanitarna kilkakrotnie nad tem obradowała. Przy obradach nad organizacyą służby zdrowia rzecz będzie traktowana.

Porządek dzienny.

Z porządku dziennego załatwiono sprawę dostawy owsa, siana i słomy dla potrzeb gminy; dostawę oddano p. Haberowi. Uchwalono sprzedać p. Ignacemu Boberowi kawałek gruntu przy ul. Łobzowskiej, poczem po krótkiej dyskusyi na wniosek sekcyi prawniczej i ekonomicznej uchwalono regulamin czyszczenia kominów z podziałem miasta na okręgi kominiarskie i taryfę maksymalną. W końcu w miejsce bł. p. dra Maurycego Horowitza powołano w skład Rady p. Norberta Wasserberga.

Po zamknięciu posiedzenia jawnego, zarządził prezydent posiedzenie tajne, na którem załatwiono kilka spraw udzielenia pensyj wdowich i sierocych, a nadto spensyonowania funkcyonaryuszów gminy. Rada miejska zatwierdziła w tych sprawach wnioski odnośnych sekcyj.

Sprawy parlamentarne.

(Telegram „N. Reformy" z 16 października).

Koło polskie.

Wiedeń. Koło polskie zostało zwołane na dzisiaj popołudniu na posiedzenie.

Ze stronnictw niemieckich.

Wiedeń. „Deutsch. Nat. Koresp." ogłasza następujący komunikat: Na wczorajszem posiedzeniu komitetu wykonawczego związku stronnictw niemieckich byli obecnymi ministrowie Derschatta i Prade; Marchet usprawiedliwił swą nieobecność podróżą do Paryża. Główny przedmiot obrad tworzyły propozycye, odnoszące się do koncentracyi wolnomyślnych stronnictw niemieckich. Zgodnie wyrażono zasadniczą potrzebę silniejszej koncentracyi poszczególnych grup wolnomyślnych. Ułożono propozycye, odnoszące się do zakresu działania komisyi parlamentarnej, a przywódzcy propozycye te przedłożą swym klubom do przyjęcia. Następnie oświadczono się za tem, aby budżet z roku 1908 jak najrychlej wzięto pod obrady i załatwiono; w tym celu postanowiono porozumieć się z innemi stronnictwami Izby. Komisya wykonawcza oświadczyła się stanowczo przeciw praktyce prowizoryów budżetowych. — W piątek przed południem odbędzie się dalszy ciąg obrad.

Ze stronnictw czeskich.

Wiedeń. Oprócz Niemców obradowali wczoraj także Czesi, mianowicie nad sprawą ściślejszego połączenia się wszystkich grup w jeden związek czeski. Ministrowie czescy byli także obecni podczas obrad. Pos. Kramarz wyraził życzenie, aby połączenie to nastąpiło. Dotąd robią jeszcze trudności agraryusze. Obrad wczoraj nie ukończono.

Posłowie Młodoczescy odbyli wczoraj wieczorem posiedzenie, na którem po długiej dyskusyi pos. Fiedler zapowiedział wniosek o rozszerzenie kompetencyi trybunału administracyjnego w tym kierunku, aby podlegały mu także spory między ludnością cywilną a władzami wojskowemi, podobnie jak to określają ustawy o gwarancyach konstytucyjnych, mające być przedłożone w Sejmie węgierskim.

Klub socyalistyczny odbył również wczoraj dłuższą naradę, na której postanowiono zwołać na poniedziałek osobne posiedzenie w sprawie ugody, oraz wybrać specyalny komitet dla tej sprawy. Postanowiono dalej na jednem z pierwszych posiedzeń Izby posłów przedłożyć wnioski nagłe z powodu dwóch samobójstw żołnierzy, które zaszły w ostatnim czasie. Postanowiono także ewentualnie wnieść wnioski nagłe z powodu podrożenia środków żywności, oraz z powodu biernej rezystencyi na kolejach prywatnych. Uchwalono wreszcie wystosować do Liebknechta, zasądzonego w Lipsku, telegram z wyrazami sympatyi.

Wiedeń. „Conserv. Corresp." ogłasza następujący komunikat: Czeski klub katolicko-narodowy odbył wczoraj dłuższą naradę, na której przew. dr Hruban przedłożył sprawozdanie o konferencyi z prezydentem ministrów. Nad tem sprawozdaniem wywiązała się dłuższa dyskusya, poczem obradowano nad sprawą utworzenia wspólnego klubu czeskiego. W zasadzie wszyscy mowcy oświadczyli się za tem, że interes narodu czeskiego domaga się utworzenia wspólnego klubu. Dyskusya będzie dziś kontynuowaną.

Sprawy węgierskie.

(Telegramy „Nowej Reformy" z 16 październ.)

Gwarancye konstytucyjne.

Budapeszt. Oficyalny organ hr. Andrassyego „Magyar Hirlap" zapowiada, że hr. Andrassy przedłoży dzisiaj w Sejmie ustawę o gwarancyach konstytucyjnych.

Przedłożenia rządu.

Budapeszt. Wczoraj wieczorem odbyła się konferencya partyi konstytucyjnej w obecności ministra Andrassy'ego. W konferencyi jako gość brał także udział ban chorwacki Rakodczay. Andrassy zawiadomił, że na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu przedłoży projekty ustaw o rozszerzeniu kompetencyi trybunału administracyjnego, w sprawie ustanowienia trybunału dla rozstrzygnięcia sporów kompetencyi, ustawy w sprawie zniesienia lex Szapary, ustanawiającej zasady administracyi państwa i w końcu ustawy o wyrównanie emerytur urzędników państwowych i municypalnych.

Taktyka narodowców węgierskich.

Budapeszt. „Budapesti Hirlap" donosi, że posłowie narodowościowi nie będą obstrnowali przeciw ugodzie, lecz zarezerwują wszystkie swe siły na walkę przeciw reformie wyborczej.

Sprawa Banku austro-węgierskiego.

Budapeszt. Dzienniki donoszą z Wiednia, że jeszcze w bieżącym roku Bank austro-węgierski zwoła walne zgromadzenie, na którem postawiony zostanie wniosek o przedłużenie przywileju bankowego na lat 20. Krótszego terminu Bank nie mógłby przyjąć i w danym razie zdecydowanym jest w r. 1909 rozpocząć likwidacyę. Dzienniki twierdzą, że postanowienie to zapadło już dawniej, czekano jednakże na perfekcyonowanie ustaw ugodowych. Generalny sekretarz Ranger miał w tej sprawie bawić na Węgrzech i po powrocie złożyć gubernatorowi Bilińskiemu sprawozdanie o przeprowadzonych rokowaniach.

Budapeszt. „Magyar Hirlap" donosi, że w razie rozdziału Banku austro węgierskiego postanowiono, aby oba państwa uskuteczniały swe wzajemne wypłaty tylko w walucie złotej.

Z Rosyi i zaboru rosyjskiego.

(Telegramy „N. Reformy" z 16 października.)

Kandydatury rosyjskie z Warszawy.

Warszawa. W sali klubu rosyjskiego odbyło się ostatnie zebranie przedwyborcze „prawdziwych Rosyan", celem urządzenia bloku z październikowcami, występującymi także ze swoją kandydaturą. Obie strony wzajemnie domagały się zrzeczenia się kandydatur. Do porozumienia nie przyszło. Wobec tego do wyborów staje dwóch kandydatów: Filewicz — z ramienia październikowców i Aleksiejew — z ramienia związku „prawdziwych Rosyan". — Walka wyborcza będzie bardzo namiętną.

Powrót do pracy.

Łódź. Po prawie trzymiesięcznym strajku robotnicy trzech wielkich fabryk sukna, podjęli znowu pracę pod dawnymi warunkami.

Aresztowanie bandytów.

Łódź. Policya aresztowała 18 bandytów, członków bandy, która w ostatnich czasach dopuściła się szeregu wymuszeń i rozsyłała listy z żądaniem pieniędzy. Między innymi aresztowano niejakiego Antoniego Kubiaka, autora owych listów.

Pogrom w Mińsku.

Petersburg. Dzienniki donoszą z Mińska, że prawdziwi Rosyanie święcąc zwycięstwo wyborcze, urządzili pogrom żydów. — **Wiele osób zraniono.**

Zamach na pociąg.

Krasnojarsk. Pet. Ag. tel. donosi: Około stacyi Permialcono bandyci napadli na pociąg osobowy. Zamach nie udał się.

Przeciw Izwolskiemu.

Petersburg. „Riecz" donosi, że przeciw Izwolskiemu prowadzone są intrygi ze strony kół niezadowolonych z traktatu rosyjsko-angielskiego i rosyjsko-japońskiego. Izwolski ma być wysłany do Berlina w charakterze ambasadora.

Z Maroka.

(Telegramy „N. Reformy" z 16 października.)

Sytuacya.

Paryż. Wczorajsza Rada gabinetowa zajmowała się sytuacyą w Maroku. Generał Drude doniósł telegraficznie, że przywrócenie pokoju postępuje naprzód z poparciem wojsk sułtana. Ponieważ obecność okrętów wojennych, wysłanych na wody marokańskie, nie jest więcej potrzebną, jeden krążownik został odwołany.

Casablanca. 150 ludzi kawaleryi marokańskiej, wyposażonych w najnowszą broń, poddało się wczoraj.

Poselstwo Mulej Hafida.

Londyn. Wysłańcy Mulej Hafida nie znalazłszy posłuchania u króla, ani w urzędzie spraw zagranicznych, jadą do Berlina, gdzie mają nadzieję otrzymania audyencyi u cesarza Wilhelma.

Paryż. Jak „Temps" donosi z Rabat, poseł Regnaut odbył wczoraj jednogodzinną konferencyę ze sułtanem Abdul Azisem.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy"

z dnia 16 października.

Rzym. Zmarł kardynał Steinhuber.

Paryż. Zmarł dyrektor obserwatoryum Maurycy Löwy.

Sankcya ustawy.

Wiedeń. „Wiener Zeitung" ogłasza sankcyonowanie uchwalonej przez Sejm galicyjski ustawy w sprawie uzupełnienia regulacyi Wisłoki i Mielnicy z dopływami.

Losy sejmowej reformy wyborczej.

Wiedeń. Jak „Polnische Korrespondenz" się dowiaduje, rokowania polskich przywódców stronnictw w sprawie ostatecznego ułożenia poszczególnych postanowień projektu reformy wyborczej, który ma w Sejmie tworzyć podstawę dyskusyi, będą podczas sesyi Rady państwa w Wiedniu dalej prowadzone. Ponieważ co do głównych zasad projektu osiągnięto porozumienie (tylko wśród konserwatystów. Przyp. „Nowej Reformy"), sądzą, że uda się też przedłożenie dotyczące reformy wyborczej w Sejmie gładko (?!) przeprowadzić.

Z Sejmu dolno-austryackiego.

Wiedeń. Sejm dolno-austryacki przyjął wnioski w sprawie słusznego rozkładu podatków na domy towarowe, dalej w sprawie ograniczenia w Wiedniu sprzedaży obnośnej i w sprawie opodatkowania motorowych wozów, mimo, że namiestnik oświadczył, iż rząd w parlamencie wniesie ustawę państwową z opodatkowaniem samochodów, by więc ten wniosek cofnięto. Następnie Sejm został odroczony.

Bierny opór kolejarzy.

Wiedeń. Bierny opór na kolei państwowej został zakończony.

Koleje w Czechach.

Duchców. „Brüxer Ztg" ogłasza rozmowę z ministrem Derschattą, który oświadczył, że zajmuje sympatyczne stanowisko wobec żądania Niemców co do utworzenia osobnej niemieckiej dyrekcyi kolei państwowej w Czechach północnych. Minister sądzi, że sprawa ta stanie się aktualną w razie upaństwowienia prywatnych kolei w Czechach.

Zajścia na uniwersytecie budapeszteńskim.

Budapeszt. Burzliwe sceny na uniwersytecie powtórzyły się wczoraj. Prof. Pickler mimo tumultu dokończył wykładu, poczem przyszło do bójki między obu stronami i dopiero rektor w przemowie wezwał do spokoju.

Rokowania handlowe z Serbią.

Belgrad. Wiadomość, że rokowania handlowe z Austro-Węgrami wkrótce będą podjęte, przyjęto w kołach rządowych z wielkiem zadowoleniem. Spodziewają się, że tym razem rokowania doprowadzą do korzystnego rezultatu.

Demonstracya antiaustryacka w Belgradzie.

Belgrad. W sobotę przyszło w Teatrze Narodowym do demonstracyi przeciw Austryi z okazyi wystawienia sztuki, wyszydzającej administracyę austryacką w Bośni, a której autorem jest dziennikarz bośniacki Kostić, który już raz był aresztowanym pod zarzutem zdrady stanu. Publiczność wołała: „Precz z Austryą i Węgrami, Bośnia musi być naszą! Niech żyje rewolucya bośniacka!"

Morderstwa polityczne w Czarnogórze.

Belgrad. „Stampa" donosi z Cetynii, że ks. Mikita kazał wczoraj aresztować 8 posłów nacyonalistycznych pod zarzutem zdrady stanu. Trzej z nich zdołali uciec do Cattaro. Przywódca propagandy nacyonalistycznej, b. nauczyciel Vascovic został zamordowany. Dziennik donosi dalej o kilku jeszcze morderstwach politycznych w Czarnogórze.

Ruch strajkowy we Włoszech.

Turyn. Lokaut trwa dalej. Demonstrujący robotnicy w kilku fabrykach powybijali szyby.

Wylewy we Francyi.

Paryż. Rząd przedłoży Izbie po zebraniu się żądanie kredytu 6 milionów dla departamentów dotkniętych wylewami.

Cholera w Kijowie.

Kijów. Pet. Ag. tel. donosi: Na cholerę zachorowało znowu 19 osób, a jedna zmarła.

Petersburg. Jak dzienniki donoszą z Kijowa, stwierdzono tam **60** nowych wypadków cholery.

Kronika.

Dziś:

Kraków, środa 16 października.

Kalendarzyk kościelny: Saturnina męcz.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 m. 5, zachód o godz. 4 min. 47; długość dnia godzin 10 min. 42.

Teatr miejski w Krakowie: „Przemysł pani Warren".

Cyrk Edison: przedstawienie kinematograficzne o 8 wieczór.

Repertuar teatru lwowskiego: We środę 16 b. m.: „Maryna", sztuka w 4 aktach Macieja Szukiewicza (po raz pierwszy).

Koncert popularny „Harmonii" odbędzie się w poniedziałek, dnia 21 b. m., w sali starego teatru. — Bliższe szczegóły przyniosą afisze.

Z uniwersytetu ludowego im. Adama Mickiewicza. Powołana do życia w roku bieżącym rada naukowa, podzielona na dwie sekcye: humanistyczną i przyrodniczą, odbyła kilka posiedzeń i uchwaliła projekt programu wykładów na r. 1907/8. Postanowiono obeznać słuchaczów uniwersytetu ludowego z historyą Polski, na tle dziejów powszechnych, z uwzględnieniem nietylko ważniejszych wypadków dziejowych i ustroju wewnętrznego społeczeństwa, ale jego stosunków kulturalnych i ekonomicznych, jego języka, literatury i sztuki. Całokształt dziejów rozłożono na trzy lata, a poszczególne działy powierzono specyalistom, którzy z sobą wzajemnie porozumiewać się mają.

W roku bieżącym wykładana będzie historya średniowieczna powszechna i polska, geografia Pol-

ski, literatura średniowieczna, sztuka, historya Wawelu i t. p. Cykl o średniowieczu rozpocznie się w listopadzie i obejmie około 40 wykładów. — Drugi cykl, przyrodniczy, poświęcony zostanie zjawiskom życiowym. Szczegółowy program przedstawia się następująco: 1) Ogólny pogląd na zjawiska życiowe. 2) Rozwój form życiowych. 3) Charakterystyka życia roślinnego. 4) Charakterystyka życia zwierzęcego. 5) Świat niewidzialny. 6) Bakterye a człowiek.

Z dziedziny nauk społecznych uchwalono wykłady o kwestyi robotniczej, o dzisiejszej drożyźnie i t. p. Po ukończeniu powyżej wymienionych cyklów nastąpią: cykl o samorządzie gminnym i cykl z zakresu pedagogii.

Wykłady rozpoczną się dnia 19 b. m. W najbliższych tygodniach wykładać będą: nauki społeczne i polityczne — pp. dr Zofia Daszyńska-Golińska, Zygmunt Heryng, Stanisław Kranz i Konstanty Srokowski; historyę — p. Cynarski; nauki przyrodnicze — dr Konstanty Zakrzewski, dr Włodzimierz Nowak, dr Filip Eisenberg, dr Wiktor Kuźniar i Jadwiga Młodowska. Wykład wstępny „O kulturze duchowej" wygłosi p. Wilhelm Feldman. — O szczegółach doniosą programy i afisze.

Spekulanci losowi. W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy zeznawali po przerwie znawcy pisma pp. Ippold i Pizło. Obrona postawiła szereg wniosków, n. p. aby wezwać na świadków do rozprawy wszystkich bankierów berlińskich i niemieckich, którzy mieli w swym posiadaniu losy z fałszywymi stemplami, na stwierdzenie okoliczności, że przy tych manipulacyach żadnych strat nie ponieśli — a nawet wezwać w tym samym celu do rozprawy kanclerza państwa niemieckiego ks. Bülowa. Prokurator sprzeciwił się tym wnioskom. Trybunał załatwienie wniosków i rozprawę odroczył o godz. pół do 3 do dnia dzisiejszego. Dziś będą zeznawać świadkowie: p. Eibenschütz, żona jednego z obwinionych i inni.

Zaginione dziecko. Do tutejszej dyrekcyi policyi zgłosił się wczoraj włościanin z Trzebini narodowej Jan Mika i doniósł, że dnia 13 b. m. jego 10-letni syn, Stanisław, zaginął mu w kościele św. Barbary i do tego czasu nie znalazł się. Mika przywiózł syna do Krakowa, dla pokazania mu pamiątek przeszłości.

Bezpłatna jazda. Na niezwykły pomysł wpadł wczoraj znany policyi włóczęga, 19-letni ceglarz, Gustaw Mróz w Podgórzu. Zauważył on w południe, jak jeden z dorożkarzy podwiózł swego gościa pod restauracyę, a następnie dla zmienienia pieniędzy wszedł z nim do szynku, pozostawiając powóz z koniem na ulicy. Widząc to Mróz, wskoczył na kozioł i odjechał. Gdy woźnica wyszedł z restauracyi, ku swemu przerażeniu spostrzegł, iż koń jego z powozem znikł bez śladu. Poszukiwania, prowadzone przy pomocy policyi, były daremne; dopiero wieczorem o godz. 8 schwytano Mroza, jak wracał z wycieczki z Płaszowa, dokąd pojechał z kilku swymi kolegami. Całe towarzystwo było nietrzeźwe, to też dorożka i koń ucierpiały na tem wiele. Pomysłowego amatora bezpłatnej jazdy osadzono w aresztach policyjnych w Podgórzu.

Petycyę emerytowanych nauczycieli i nauczycielek całego kraju Sejm krajowy odstąpił Wydziałowi krajowemu, aby zebrał potrzebne obliczenia i projekt wniósł na następnej sesyi sejmowej.

Bzy kwitną. Z Białegostoku telegrafują: Wobec trwających tu ciągle upałów, zakwitły bzy. Także drzewa owocowe zaczynają kwitnąć.

Wobec drożyzny w Wiedniu. Z Wiednia telefonują nam: Z powodu drożyzny, analogicznie do podwyższenia pensyi urzędników państwowych, przedłoży magistrat Radzie miejskiej wniosek o podwyższenie płac urzędników, kosztem 750.000 K rocznie.

Sprawa Haua. Z Lipska telegrafują: Trybunał państwowy odrzucił wczoraj zażalenie Haua.

Katastrofy kolejowe. Z Londynu telegrafują: Według najnowszych wiadomości, podczas katastrofy kolejowej koło Shrevsburg 17 osób zginęło, a 40 osób odniosło rany.

Z Tweru donosi pet. Ag. tel.: Na stacyi Kulickaja zderzył się pociąg towarowy z robotniczym, przyczem 11 osób odniosło rany, 4 wagony uszkodzono.

Okręty na mieliźnie. Z Odessy telegrafują: Wskutek mgły trzy okręty towarowe wjechały na mieliznę. Akcya ratunkowa trwa dalej.

Eksplozya w fabryce prochu. Z Nowego Jorku telegrafują: We fabryce prochu w Fontane (Stan Indiana) nastąpił wybuch, przyczem **30** osób zginęło, a około **100** odniosło rany. — W okręgu **35** milowym domy i przewody telegraficzne uszkodzone. Detonacyę słyszano w odległości **87** mil.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 16 października.

GRAND-HOTEL: Jan br. Berke z Fadon Himes (Węgry), Helena hr. Stadnicka z Nowojowej, Jozef Makes ze Slany (Czechy), Jan Heller z Paryża.

HOTEL SASKI: Zygmunt Moor z Wiednia, M. Trnovszky z Wiednia, Maurycy Goldberg z Oświęcima, Franciszek Bischoff z Monachium, Karol Juszth z Linzu, Fr. Kubaczek z Wiednia, Karol Jansen z Kerelm, St. Kulikowski z Warszawy, Moritz Neufeld z Wiednia, Julian Oleksiński z Warszawy, Anna Woehl z Friedlandu, A. Jałowiecka z Litwy, J. Żukowska z Litwy, S. Wasilewski z Markuszowa.

HOTEL CENTRALNY: Maksym. Beichwald z Wiednia, R. Fanenwald z Wiednia, A. Dworniszek z Katów, Druezio Di Maria z Berlina.

Zmiany w stanie posiadania realności.

Oprócz podanych już przez nas zmian w stanie posiadania realności w Krakowie w miesiącu sierpniu, zaszły jeszcze następujące zmiany:

Przez inne umowy.

Gmina miasta Krakowa w zamian za wydzielone z jej posiadłości lwh. 1783 części parcel gruntowych, t. j.

a) parceli lk. 2482 o powierzchni 42·5 m² i

b) parceli lk. 2483/1 o powierzchni 3 m² i 1 m²,

nabyła od Antoniego i Zofii Strenków część parceli budowlanych lk. 1481/1 o powierzchni 36 m² i 0·5 m², wchodzącą dotychczas w skład ich realności przy ul. Karmelickiej lwh. 708, dzieln. IV, przyczem zastrzeżonem zostało, że ciż ostatni z tytułu zwrotu wartości za nadwyżkę gruntu dopłacą gminie po 300 koron za 1 sążeń kwadratowy.

Nabytą część parceli budowlanej (36 m. kw.) lk. 1481/1, wcieliła gmina miasta Krakowa do parceli gruntowej lk. 2482, wchodzącej w skład jej posiadłości lwh. 1783, a część parceli budowlanej (0·5 m. kwadr.) lk. 1481/1 do parceli gruntowej lk. 2483/4, wchodzącej w skład tejże posiadłości gminnej; natomiast Antoni i Zofia Strekowie wcielili nabyte od gminy części parcel do swej parceli budowlanej lk. 1481/, wchodzącej w skład ich realności lwh. 708.

Gmina miasta Krakowa, w zamian za wydzielone z jej posiadłości, położonej przy ulicy Dietlowskiej lwh. 1783 (place, ulice), dzieln. VIII części parcel gruntowych:

a) parceli gruntowej lk. 2681 o powierzchni 7 ar. 59 m. kwadr.,

b) parceli gruntowej lk. 389/1 o powierzchni 81 m. kwadr.,

nabyła od Wandalina Beringera, Jana Federowicza, Władysława Kaczmarskiego i Sławomira Odrzywolskiego, parcelę gruntową lk. 392/5 przy ul. Dietlowskiej dz. VIII, wchodzącą dotychczas w skład ich realności lwh, 2659.

Nabytą parcelę gruntową lk. 392/5 wcieliła gmina m. Krakowa do swej posiadłości lwh 1783 (place, ulice etc.), natomiast Wandalin Beringer, Jan Federowicz, Władysław Kaczmarski i Sławomir Odrzywolski wcielili nabyte od gminy części parcel gruntowych do parceli gruntowej lk. 390/2, wchodzącej w skład ich realności lwh. 2660.

Przez śmierć właściciela.

2610/3200 części domu 3piątr. przy Rynku gł. lwh. 21 dzieln. I., wartości 48.030 koron, otrzymała Adela z Reinerów Swolkienowa w spadku po ś. p. Józefie z Schulzów 1° Bartoszkowej 2° Reinerowej.

Ósmą część domu 1piątr. przy ul. Kupa lwh. 1533 dzieln. VIII., wartości 1755 kor., w spadku po bł. p. Wolfie Silbigerze, otrzymali Berta 1° Silbiger 2° Reiner w 3/48 częściach, t. j. w 3/384 częściach całości, a Salomea Goldmannowa, małoletni Szymon Silbiger i małoletnia Etla Silbiger każde po 1/48 części, t. j. po 1/384 części całości.

Połowę domu 1piątr. przy ul. Pawiej lwh. 1003 dzieln. VI., wartości 28.560 kor., drogą spadku po bł. p. Mendlu Fränklu, nabyli na własność w równych częściach Abraham Salomon 2 imion Fränkel i Szymon Fränkel, t. j. każdy z nich po 1/4 całości domu.

Dom 2piątr. przy ul. Topolowej lwh. 1831 dzieln. VI., drogą spadku po ś. p. Onufrym Hołowińskim, nabył na własność Maryan Jan Józef 3 imion Hołowiński.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca
Michał Konopiński.

NADESŁANE.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Wysyłam pierwszy raz — odebrać w piątek w ten sam sposób, 21—8.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 15 październ. Losy: a) procentowe: Austryackie zakładu kred. z obl. pr. z roku 1880 3-prc. 273·50. Austr. zakł. kr. z obl. pr. z r. 1889 3-prc. 269·—. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 259·—. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 246·75. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-prc. 98·75. b) bezproc.: (Basilica) 5 zł. 19·75. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 446·—. Clary 40 zł. m. k. 154·—. Pożyczka m. Insbruka 20 zł. 91·—. Losy m. Krakowa 20 zł. 90·50. Pożyczka m. Lublany 20 zł. 61·—. Ofen 43 zł. 215·—. Palffy 40 zł. 192·—. Czerw. krzyża austr. T. 10 zł. 45·75. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 zł. 26·40. Losy fund. arcyks. Rudolfa 10 zł. 67·—. Salma 62 zł. m. 223·—. Pożyczka Salcburga 20 zł. 84·50. Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 182·90. Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 479·—

Berlin 15 październ. Austryackie banknoty 85·15. Spirytus —·—.

Paryż 15 październ. 3-prc. Renta 94·07. Mąka 32·70.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca Drukarni L. K. Górski.